

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की श्री. रवींद्र वसंत देवठाणोकर यांनी " रमाई " (यशवंत मनोहर) आणि " युगपूर्वक " (हरिभाऊ पगारे) या दोन कादंब-यांचा अभ्यास या विषयावरील प्रबंधिकेचे संशोधनकार्य माझ्या मार्गदर्शनाखाली स्वतंत्ररित्या केले असून ते समाधानकारकरित्या पूर्ण केले आहे.

ही प्रबंधिका यापूर्वी कोणत्याही विद्यापीठातील कोणत्याही अन्य परीक्षेसाठी सादर केलेली नाही.

सदर प्रबंधिका शिवाजी विद्यापीठाच्या एम.फिल. (मराठी) पदवीसाठी सादर करण्यास माझी अनुमती आहे. सदर प्रबंधिका आधुनिक मराठी साहित्य या अभ्यासक्षेत्रात समाविष्ट होते.

अर्जुननगर
दि. २०/४/१९९९

(डॉ. अच्युत माने)
मार्गदर्शक

पु ति ज्ञा प त्र

" रमाई " (यशवंत मनोहर) आणि " युगपूर्वक "

(हरिभाऊ पगारे) या दोन कादंब-याचा अभ्यास या

विषयावरील सदरची पुबंधिका मी शिवाजी विद्यापीठाच्या

एम्.फिल. (मराठी) पदवी परीक्षेसाठी लिहिली आहे.

ही पुबंधिका अथवा तिचा कोणाताही भाग मो अन्यत्र

कोठेही कोणात्याही परीक्षेसाठी सादर केलेली नाही.

(श्री. रवींद्र वसंत देवठाणोकर)

अभ्यासक

मनोगत

मी एम्. फिल. ला प्रवेश घेतल्यानंतर एम्. फिल. पदवीच्या अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यासाठी मला ज्यांचे ज्यांचे सहकार्य लाभले. त्या सर्वांचे आभार मानने माझे कर्तव्य आहे.

सुरुवातीलाच प्रबंधिकेचा विषय निवडण्यासाठी मी आणि माझे मार्गदर्शक शिवाजी विद्यापीठामध्ये जाऊन मराठी विभाग प्रमुख, डॉ. ल. रा. नसिराबादकर यांच्याशी चर्चा करून " रमाई (यशवंत मनोहर) आणि युगप्रवर्तक (हरिभाऊ पगारे) या दोन कादंब-यांचा अभ्यास" असा विषय निवडला. पण या कादंब-या मला बाजारपेठेतील पुस्तकालयामध्ये विकत मिळेनाश्या झाल्या. तेव्हा " करवीर वाचन मंदिर कोल्हापूर" या वाचनालयात मिळाल्या. त्याबद्दल मी करवीर वाचन मंदिर कोल्हापूर या वाचनालयात मिळाल्या. त्याबद्दल मी करवीर वाचन मंदिर कोल्हापूर या वाचनालयाचे प्रथम आभार मानतो. त्यानंतर मला ज्यांचे सहकार्य लाभले ते म्हणजे माझ्या देवचंद महाविद्यालयातील मराठी विभाग प्रमुख डॉ. प्रभाकर कुलकर्णी प्राध्यापिका चूनामरी व प्रा. विजयकुमार रेंदाळकर यांचेही मी आभार मानतो. तसेच या कॉलेजमधील ग्रंथालयामधील श्री. इंदलकर, आर. पी. शहा व ग्रंथालयातील इतर कर्मचारी यांचेही मी आभार मानतो.

यानंतर एक प्राथमिक शिक्षकाचा मुलगा. दस-या प्राथमिक शिक्षकाच्या मुलाला किती सहकार्य करतो याचे ज्वलंत उदाहरण म्हणजे माझे मार्गदर्शक प्रा. डॉ. अच्युत माने सर. यांचे आभार मानायला किंवा त्यांच्याबद्दल अण व्यक्त करण्यापेक्षा मला त्यांच्या अणात रहाणे जास्त आवडेल.

तयाच बरोबर माझे आईवडिल, बंधू-भगिनी यांच्या आशीर्वादानेच हा प्रबंध सादर करण्यास मला प्रोत्साहन मिळाले. तसेच हा प्रबंध टंकलेखन करून दिल्याबद्दल श्री कदम यांचाही मी आभारी आहे. आणि याशिवाय ज्यांचे मला सहकार्य लाभले त्या सर्वांचे मी औपचारिकरित्या आभारी आहे.

रविंद्र वसंत देवठाणेकर

अ नु क र्म णि का

पृष्ठ क्रमांक

प्रकरण पहिले

१ ते ९

चरित्र आत्मचरित्र व चरित्रात्मक
कादंबरी

प्रकरण दुसरे

१० ते २८

" युगप्रवर्तक " आणि " रमाई " या
कादंब-यातून घडलेले बाबासाहेब आंबेडकरांच्या
भावजीवनाचे दर्शन

प्रकरण तिसरे

२९ ते ५१

युगप्रवर्तक आणि रमाई या कादंब-यातून
घडलेले रमाईच्या भावजीवनाचे दर्शन

प्रकरण चौथे

५२ ते ९९

" युगप्रवर्तक " आणि " रमाई " या
कादंब-यातील आशयसाम्य आणि
वाङ्मयीन विशेष

पृष्ठ क्रमांक

१०० ते १०४

प्रकरण पाचवे

उपसंहार

संदर्भ सूची

१०५